

Maatschappelijk Verantwoord Beleggingsbeleid

December 2020

Inhoudsopgave

CFK en Maatschappelijk Verantwoord Beleggingsbeleid	3
Uitgangspunt maatschappelijk verantwoord beleggen	3
MVB Beleggingsbeleid CFK.....	3
Beleggingsbeleid Hoofdfonds.....	5
Maatschappelijk Verantwoord Beleggingsbeleid NNIP.....	5
Maatschappelijk Verantwoord Beleggingsbeleid PVF Hypotheekfonds	7
Maatschappelijk Verantwoord Beleggingsbeleid ASR Vastgoedfondsen	8

CFK en Maatschappelijk Verantwoord Beleggingsbeleid

In dit document wordt het Maatschappelijk Verantwoord Beleggingsbeleid (MVB) van Stichting CFK uiteengezet. Dit document wordt periodiek geactualiseerd, zodat aangesloten wordt bij de meest recente wet- en regelgeving (artikel 3-5 EU verordening 2019/2088), algemene ontwikkelingen op het gebied van maatschappelijk verantwoord beleggen alsook de input van de deelnemers van het CFK.

Uitgangspunt maatschappelijk verantwoord beleggen

De hoofddoelstelling van het CFK is zorgen voor een goede overbruggingsuitkering. Een goede overbruggingsuitkering is een uitkering die (minimaal) waardevast blijft. Het vermogensbeheer is zo ingericht dat deze doelstelling behaald kan worden. Voorts wil het CFK graag een bijdrage leveren aan een betere maatschappij.

In de maatschappij is er mede door de klimaatproblematiek in toenemende mate aandacht voor duurzaamheid. Voor een beleggingsinstelling als het CFK met haar specifieke achterban van professionele sporters is het van belang om hierover een standpunt in te nemen. Daarnaast vragen de toenemende druk vanuit toezichthouders en de aangescherpte wet- en regelgeving om een grotere betrokkenheid op dit gebied.

Het CFK heeft als algemeen uitgangspunt geformuleerd dat het vermogensbeheer op (maatschappelijk) verantwoorde wijze moet plaatsvinden. Dit betekent dat milieu-, sociale- en corporate governance-overwegingen waar mogelijk en indien praktisch toepasbaar mee moeten wegen in de beleggingsbeslissingen. Indien niet praktisch toepasbaar moeten minimaal de wettelijke eisen op het gebied van milieu, sociale wetgeving en corporate governance worden nageleefd.

De overbruggingsuitkering vraagt om een optimalisatie van de beleggingsresultaten gegeven de risicoparameters van de portefeuille. Het CFK hanteert de beleggingsovertuiging ('belief') dat bedrijven die zich op deze gebieden inzetten op lange termijn een beter rendement zullen laten zien dan bedrijven die hier niet bewust mee omgaan. Het CFK is daarom van mening dat maatschappelijk verantwoord beleggen niet leidt tot een verslechtering van de risico/rendements-verhouding van de portefeuille.

Aan de bestuurders van het CFK wordt geen variabele beloning uitgekeerd. De beloningsstructuur zet derhalve niet aan tot het nemen van buitensporige risico's in verband met duurzaamheidsrisico's. Er is geen verband tussen de beloningsstructuur en het gevoerde duurzame beleggingsbeleid (art 5, EU verordening 2019/2088).

MVB Beleggingsbeleid CFK

De implicaties voor het (beleggings)beleid zijn:

- Bij de invulling van alle beleggingscategorieën en beleggingsmogelijkheden spelen MVB-factoren een rol.
- Aan de vermogensbeheerders wordt het MVB-beleid aan de orde gesteld en worden de vermogensbeheerders gestimuleerd tot verdere ontwikkelingen op dit gebied.
- Bij elke nieuwe belegging wordt de uitsluitingen (zie verder) als (minimale) voorwaarde gesteld.

- Het engagement- en stembeleid (zie verder) van de vermogensbeheerders is in lijn met het MVB-beleid van CFK.
- De vastgoedfondsen waarin wordt belegd, nemen deel aan de Global Real Estate Sustainability Benchmark GRESB en scoren bovengemiddeld en/of streven voortdurend naar een verdere verbetering van de score.

Uitsluitingen

Het uitsluitingenbeleid is van toepassing op de gehele portefeuille. Het CFK zal noch rechtstreeks noch via beleggingsfondsen beleggen in:

1. ondernemingen die controversiële wapens produceren, onderhouden of verhandelen (anti-persoonslandmijnen, clustermunitie, munitie met verarmd uranium en biologische of chemische wapens)
2. ondernemingen die wapens beschikbaar stellen aan landen waarvoor een wapenembargo is uitgevaardigd door de VN, EU of VS
3. landen en entiteiten die onderworpen zijn aan sancties van de VN Veiligheidsraad, EU en NL.
4. ondernemingen die betrokken zijn bij de productie van tabak of tabaksproducten.

Engagement- en Stembeleid

CFK is ervan overtuigd dat engagement (in gesprek gaan met ondernemingen) en een goed stembeleid op lange termijn het beste werken.

Stemmen is voor aandeelhouders een van de beste manieren om hun mening over performance en strategie kenbaar te maken. Dit stimuleert bedrijven om hun beleid te verbeteren en is een belangrijke manier waarop de aandeelhouders het management ter verantwoording kunnen roepen. Het stembeleid concentreert zich op drie speerpunten: bestuursverkiezingen, voorstellen van aandeelhouders betreffende duurzaamheid, en afstemming van de beloning van de bestuursleden op de performance van de onderneming.

Het stembeleid is van toepassing op alle beleggingen in aandelen. CFK belegt niet rechtstreeks in aandelen maar via beleggingsfondsen. Het stembeleid wordt daarmee uitgevoerd door de vermogensbeheerder. Indien het stembeleid van de vermogensbeheerder niet correspondeert met de uitgangspunten van CFK zal CFK hierover in overleg gaan met de vermogensbeheerder.

Doel van engagement is om negatieve impacts in beleggingsportefeuille te verminderen en om positief bij te dragen aan duurzame ontwikkeling. Voor wat betreft het engagementbeleid van de aandelenportefeuille geldt dezelfde praktische uitvoering als bij het stembeleid.

Voor wat betreft de beleggingen waarvan het CFK het directe vermogensbeheer voert (vastgoed, hypotheek, zie verder), gaat het CFK de dialoog aan met de betreffende fondsbeheerders. Hierin spoort het CFK de vermogensbeheerders aan om waar nodig de negatieve gevolgen van hun handelen op mens en milieu te verminderen en te repareren en in hun bedrijfsvoering rekening te houden met maatschappelijke ontwikkelingen en milieu effecten die van invloed kunnen zijn op de lange termijn winstgevendheid.

Communicatie en rapportage

CFK zal op de website en in de CFK-app informatie publiceren over de MVB-gedraglijnen. In de jaarverslagen van de beheerder en van het Hoofdfonds zal verslag worden gedaan van het MVB-beleid is het afgelopen boekjaar.

Praktische toepassing uitgangspunt

Het uitgangspunt van het CFK moet logischerwijs onderdeel zijn van het beleid van de gekozen vermogensbeheerders. Hierna wordt besproken in hoeverre dat momenteel het geval is.

Beleggingsbeleid Hoofdfonds

Het beleggingsbeleid van het fonds wordt geformuleerd door de beheerder (CFK). Het dagelijkse vermogensbeheer is grotendeels uitbesteed aan NNIP. Het deel dat niet is uitbesteed, is door de beheerder belegd in drie niet-beursgenoteerde beleggingsfondsen: het PVF Particuliere Hypothekenfonds, het ASR Dutch Core Residential Fund en het ASR Dutch Prime Retail Fund.

Zie hiervoor onderstaande tabel met de asset allocatie per ultimo boekjaar 2019/2020.

Asset allocatie per einde boekjaar 2019/2020	30/06/20
NNIP mandaat	84,1%
Woninghypotheken (PVF)	8,7%
Verhuurde woningen (ASR)	6,3%
Verhuurd winkelvegoed (ASR)	0,9%
Totaal portefeuille	100,0%

Hieronder wordt het MVB beleid van de drie vermogensbeheerders beschreven.

Maatschappelijk Verantwoord Beleggingsbeleid NNIP

Conform het mandaat dat CFK aan NNIP heeft gegeven, kan NNIP beleggen in een groot aantal beleggingscategorieën, zoals de volgende tabel laat zien.

NNIP mandaat	30/6/20
Asset allocatie per einde boekjaar (2019/2020)	
Staatsobligaties AA	17,5%
Cash	47,4%
Staatsobligaties Zuid-Europa	2,0%
Gedekte obligaties (ABS)	3,0%
Bedrijfsobligaties (IG)	14,4%
Bedrijfsobligaties (HY)	7,8 %
Obligaties opkomende landen (EMD)	0,0%
Aandelen	7,1%
Vastgoed (beursgenoteerd)	0,9%
Grondstoffen	0,0%
	100,0%

In het algemeen worden de beleggingen in staatsobligaties discretionair belegd en de overige beleggingen in NNIP-fondsen of in indextrackers.

De incorporatie van MVB in het beleggingsbeleid van NNIP wordt onderstreept door:

- De ondertekening van de United Nations Principles for Responsible Investments (UNPRI)
- Een “wapenbeleid” welke van toepassing is op zowel eigen gelden als gelden van derden
- Een actief stembeleid bij NN Fondsen met aandacht voor milieuproblemen en maatschappelijke issues
- Voortdurend in dialoog zijn met bedrijven
- De belegging in het NN Duurzaam Aandelen Fonds

UNPRI

Bij NNIP is het “verantwoord beleggen principe” niet alleen beperkt tot individuele fondsen, het vormt een belangrijk onderdeel van de bedrijfsfilosofie. Dit wordt onderschreven door het ondertekenen van richtlijnen van Verenigde Naties voor verantwoord beleggen (UN PRI – United Nations Principles for Responsible Investment) per 1 september 2008. Dat wil zeggen dat de ESG-Environmental, Social en Governance – factoren niet alleen een onderdeel vormen van het beleggingsproces van de duurzame fondsen maar ook van de andere “mainstream” NN fondsen. Dit is bijvoorbeeld al het geval voor de aandelenfondsen van NNIP.

“Wapenbeleid”

NNIP neemt positie in tegen controversiële wapenhandel, zoals het beschikbaar stellen van wapens aan VN of EU wapenembargolanden. Daarnaast beschouwt NNIP anti-persoonslandmijnen, clustermunitie, munitie met verarmd uranium en biologische of chemische wapens en witte fosfor als controversiële wapens. NN Group N.V. zal geen beleggingen voor eigen rekening doen in bedrijven die wapens beschikbaar stellen aan VN of EU wapenembargolanden, of bedrijven die de hiervoor genoemde controversiële wapens produceren, onderhouden of verhandelen. Met uitzondering van index-trackers en expliciete opdrachten van cliënten zal NNIP er, waar juridisch mogelijk en door NNIP eenzijdig afdwingbaar, voor zorgen dat geld van klanten niet via de door NNIP beheerde beleggingsfondsen in dergelijke bedrijven wordt geïnvesteerd.

NN IP beschouwt kernwapens ook als controversieel. Kernwapens hebben echter een ander karakter aangezien productie, gebruik en proliferatie sterk is gereguleerd door de internationale gemeenschap. Veel technische bedrijven zijn betrokken bij de kernwapenprogramma's van hun respectievelijke overheden. Om het standpunt ten aanzien van kernwapens in balans te brengen met de sterke regulering die voortvloeit uit het Non-Proliferatie Verdrag (NPT), sluit NNIP bedrijven uit die betrokken zijn bij nucleaire wapens, die ofwel niet hun hoofdkantoor hebben in landen die aangesloten zijn bij het NPT ofwel die activiteiten ontplooiën op dit vlak voor niet-NAVO landen. NNIP, als Nederlandse financiële instelling, handelt in overeenstemming met het gestelde in artikel 5:68 lid 1 Wft en artikel 21a Besluit Marktmissbruik Wft en heeft daartoe de nodige beheersmaatregelen getroffen.

“Actief stemmen” in belang van klanten

De NNIP Fondsen worden beheerd met als doel om een optimaal rendement voor haar klanten te behalen, in overeenstemming met de wet- en regelgeving en het beleggingsbeleid van elk afzonderlijk fonds. NNIP is ervan overtuigd dat ondernemingen met een deugdelijk bestuur (corporate governance), die transparant zijn voor hun aandeelhouders en belanghebbenden, naar verwachting betere resultaten boeken op lange termijn. NNIP beschouwt het als haar verantwoordelijkheid om deugdelijk bestuur te bevorderen bij de ondernemingen waarin wordt belegd. Een van de manieren om dit te bewerkstelligen is actief gebruik te maken van het aan de aandelen verbonden stemrecht. Bij het uitbrengen van haar stem tijdens aandeelhoudersvergaderingen handelt NNIP in het beste belang van de economische eigenaars van de aandelen.

Dialogoog

Daarnaast voert NNIP dialoog met honderden bedrijven elk jaar, wat mogelijkheden biedt voor het bespreken van MVB gerelateerde zaken. Aangezien NNIP in 2008 de UNPRI heeft ondertekend, zullen deze activiteiten een steeds belangrijkere rol gaan spelen voor het gehele beleggingsuniversum. Voor de volledig duurzame portefeuilles komen MVB onderwerpen uitgebreid aan bod tijdens besprekingen met company management.

Beloningsbeleid

Het beloningsbeleid van NNIP is in lijn met het beleid van CFK (zie *Remuneration Report 2019*; hoofdstuk 1 en 3; <https://www.nnip.com/nl-BE/non-professional/about/beleid>).

Maatschappelijk Verantwoord Beleggingsbeleid PVF Hypotheekfonds

Uitgangspunt

Duurzaamheid is een van de speerpunten waaraan verdere invulling wordt gegeven in het beleid van het fonds. Investeren in duurzame hypotheeklen levert op de lange termijn een stabiel financieel rendement op in combinatie met maatschappelijke impact voor haar klanten te realiseren en risico's te minimaliseren.

Met instemming van de participanten wordt door het fonds actief geïnvesteerd in het stimuleren van het energiezuiniger maken van de woningen. Het fonds heeft de ambitie om uiteindelijk een hypotheekportefeuille met woningen te financieren die zoveel mogelijk duurzaam is.

MVB-beleid

Syntrus Achmea Real Estate & Finance (SAREF, de beheerder van het PVF Hypotheekfonds) heeft vijf Sustainable Development Goals (SDG's) van de Verenigde Naties geadopteerd, die de basisvormen van haar inspanningen gericht op duurzame ontwikkeling. Deze SDG's omvatten onder meer inzet op het gebied van veilige en gezonde leefomgevingen, duurzame en betaalbare energie, duurzame steden en gemeenschappen, verantwoorde consumptie en productie, en intensieve samenwerking met derden om haar doelen te behalen.

SAREF is participant van de Dutch Green Building Council (DGBC) en lid van de Kopgroep Financiers van de DGBC. Daarnaast is SAREF lid van de Global Real Estate Sustainability Benchmark (GRESB) en van het Benchmark Committee van GRESB.

Bij het managen van de hypotheekportefeuille wordt ingezet op een zo evenwichtig mogelijk beleid. Dit houdt onder andere in dat hypotheekgevers met de menselijke maat worden behandeld als er moeilijkheden zijn bij de terugbetaling van de hypotheek. Zo kan er bij werkloosheid een jobcoach ingezet worden. Als er geconstateerd wordt dat een hypotheekgever zijn betalingsverplichtingen niet structureel nakomt, kan er een budgetcoach worden ingezet.

Het fonds stimuleert verduurzaming van de woning niet alleen door te informeren, maar ook door extra financiering beschikbaar te stellen als de woning duurzaam wordt verbouwd.

Beloningsbeleid

Het beloningsbeleid van Achmea is in lijn met het beleid van CFK (zie *Remuneratie Rapport 2019* artikel 1.1.; <https://www.achmea.nl/investors/publicaties>).

Update 2020

Duurzaamheid is een van de speerpunten van het fonds sinds 2017. In 2020 is verdere invulling gegeven aan het duurzaamheidsbeleid van het fonds. Naast een analyse van de portefeuille naar energie labels en het stimuleren van de registratie van energie labels, zullen er verdere stappen worden gezet in het stimuleren van het energiezuiniger maken van de woningen. De Vergadering van Participanten heeft besloten om 1 basispunt van het fondsvermogen uit te trekken om maatregelen te treffen om consumenten te stimuleren en te prikkelen om te verduurzamen. SAREF zal een mix van maatregelen introduceren om dit te bewerkstelligen. Het uiteindelijke doel is om een hypotheekportefeuille met woningen te financieren die allemaal duurzaam zijn. Daarnaast zal er ook in 2020 over de verdeling van de energie labels in de portefeuille worden gerapporteerd en zal geprobeerd worden om de CO-footprint binnen het Fonds te meten.

Maatschappelijk Verantwoord Beleggingsbeleid ASR Vastgoedfondsen

Uitgangspunt

Verantwoord vermogensbeheer is prioriteit nummer één bij a.s.r. real estate. Maatschappelijk ondernemerschap (MVO) is daar een belangrijk onderdeel van. Wat ASR betreft is het niet mogelijk om rendementen voor de lange termijn te garanderen als objecten niet duurzaam aantrekkelijk zijn voor gebruikers. Om dat te realiseren heeft ASR een aantal doelen gesteld waarvan zij denken dat ze bijdragen aan een meer duurzame, leefbare en werkbare samenleving.

MVO-beleid

Het MVO-beleid is gestoeld op vier belangrijke pijlers, de 4 P's: Property, People, Partners en Planet. Dat betekent dat zij streven naar een duurzame vastgoedportefeuille en samenwerking zoeken met duurzame partners in lange termijn relaties. Ook wil ASR zelf een actieve bijdrage leveren aan milieu en maatschappij. De invulling daarvan is vastgelegd in het a.s.r. real estate MVO-beleidsplan 2020 - 2022. Bij elke P horen strategische doelstellingen. In het MVO-jaarverslag worden per strategische doelstelling de resultaten van a.s.r. real estate over 2019 besproken.

Beide documenten zijn beschikbaar op haar website (<https://asrrealestate.nl/mvo>).

De afgelopen jaren heeft ASR zich ingezet om de fondsen verder te verduurzamen. Zo heeft het woningfonds (ASR Dutch Core Residential Fund) sinds 2015 meer dan 1.000 woningen verduurzaamd. Het winkelfonds (ASR Dutch Prime Retail Fund) heeft het afgelopen jaar de focus gelegd op verduurzaming in samenwerking met haar huurders. Zo werden onder andere circa 3.500 zonnepanelen geplaatst op winkels waarbij de lokaal opgewekte energie wordt afgenomen door de huurders.

Duurzaamheid is een onlosmakelijk onderdeel van de strategieën van de vastgoedfondsen. ASR blijft zich continu inzetten om het vastgoed verder te verduurzamen. ASR heeft zich gecommitteerd aan de DGBC Paris Proof Commitment teneinde een CO2 neutrale gebouwde omgeving in 2050 te bereiken.

Beloningsbeleid

Het beloningsbeleid van ASR is in lijn met het beleid van CFK (zie *Groepsbeloningsbeleid en ASR Beloningsbeleid*; artikel 4.4. en 5.5.)

GRESB score

Het woningfonds is in 2020 door GRESB beloond met vijf sterren, het maximaal aantal sterren. Hiermee behoort het woningfonds tot de 20% best presterende GRESB-fondsen wereldwijd. Het winkelfonds is in 2020 gestegen naar vier sterren. De resultaten bevestigen de continue inzet op het gebied van duurzaamheid.